

**PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM  
UWZGLĘDNIAJĄCY WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO  
W ZESPOLE SZKÓŁ NR 1 IM. BATALIONÓW CHŁOPSKICH W BRATOSZEWICACH**

**w roku szkolnym 2025/2026**

**I. Podstawa prawna:**

Program został opracowany na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego, Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo Oświatowe, (t. jedn. Dz.U. z 2019r. poz. 1148) oraz o Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w ZS1 w Bratoszewicach.

**II. Cele programu:**

Cele związane z kształtowaniem postaw i zachowań:

- rozwój umiejętności poznawania własnych zasobów osobistych i ich wykorzystania w kształtowaniu swojej drogi zawodowej,
- kreowanie postaw aktywnych, przewyższanie bierności, radzenie sobie w sytuacjach trudnych i stresowych,
- kształcenie nawyków ciągłego uczenia się i zdobywania nowych doświadczeń,
- kształtowanie postaw otwartości – autoprezentacji swojej wiedzy i potencjału osobowości,
- kształtowanie nawyków planowania przyszłości, modelowania drogi zawodowej i konsekwentnego dążenia do celu,
- kształtowanie wartości szacunku dla człowieka i jego pracy.

Cele związane z kształtowaniem umiejętności:

- planowania przyszłości zawodowej,
- organizowania działań swoich i zespołu,
- prezentowania własnych poglądów, przekonań z poszanowaniem poglądów, przekonań innych,
- przygotowania dokumentów związanych z pracą zawodową,
- poszukiwania pracy, prezentowania się na rynku pracy,
- uczenia się,
- nawiązywania kontaktów,
- przeprowadzania negocjacji,
- planowania i organizowania własnej działalności gospodarczej.

#### Cele związane z wiedzą:

- poznanie „świata zawodów”,
- poznanie potencjalnych ścieżek edukacyjnych w wybranych zawodach,
- poznanie zasad obowiązujących w kompletowaniu dokumentów związanych z pracą,
- poznanie podstaw prawa pracy,
- poznanie zasad tworzenia biznes-planu, tworzenia własnej działalności gospodarczej,
- poznanie zasad rządzących rynkiem pracy,
- poznanie sytuacji gospodarczej, społecznej na lokalnym rynku.

### **III. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego Liceum Ogólnokształcącego:**

#### 1. Poznanie własnych zasobów

##### Uczeń:

- 1.1. sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2. określa obszary do rozwoju edukacyjno- zawodowego i osobistego;
- 1.3. określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4. rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno- zawodowej;
- 1.5. analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno- zawodowej;
- 1.6. określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

#### 2. Świat zawodów i rynek pracy

##### Uczeń:

- 2.1. analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskania w kontekście wyborów edukacyjno- zawodowych;
- 2.2. analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno – zawodowych;
- 2.3. porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4. konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;

- 2.5. określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;
  - 2.6. sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
  - 2.7. przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
  - 2.8. charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
  - 2.9. charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno- zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.
3. Rynek edukacyjny i uczenia się przez całe życie
- Uczeń:
- 3.1. korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
  - 3.2. określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
  - 3.3. analizuje możliwości uzupełnienia, poszerzenia i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
  - 3.4. wskazuje możliwości kontynuowania nauki.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych
- Uczeń:
- 4.1. ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno- zawodowej;
  - 4.2. sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno- zawodowych na podstawie bilansów własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;
  - 4.3. dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno- zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

#### **IV. Warunki i sposoby realizacji poszczególnych zajęć:**

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas Liceum Ogólnokształcącego jest realizowane:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i przedmiotów związanych z profilem kształcenia.
- podczas godzin wychowawczych,
- podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego wynikających z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi podczas doraźnych zastępstw,
- podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- podczas grupowych spotkań z zaproszonymi gośćmi,
- podczas wycieczek zawodoznawczych,
- podczas pracy indywidualnej – doradcy zawodowego.

## V. Działania skierowane do uczniów:

### 1. Tematy zajęć grupowych prowadzonych przez szkolnego doradcę zawodowego w klasie III.

1. Sposoby dokumentowania swoich osiągnięć i dowodów rozwoju e-portfolio.
2. Europass - zaprezentuj siebie oraz ucz się i pracuj w całej Europie.
3. Stan zdrowia i jego wpływ na wykonywanie zdań zawodowych.
4. Analizowanie własnych zasobów i planowanie dalszej ścieżki edukacyjno- zawodowej.
5. ABC prowadzenia działalności gospodarczej – aspekty praktyczne.
6. Zapoznanie się z podstawowymi prawami pracy, w tym prawami i obowiązkami pracownika.
7. Umowy o pracę i sposoby ich rozwiązywania.
8. Urlopy i inne nieobecności w pracy.
9. Rynek pracy – aktywne poszukiwanie pracy, wartości cenione w pracy. Instytucje wspierające na rynku pracy.
10. Chcę studiować, ale co? Gdzie szukać? Jak wybrać?

### 3. Przykładowe zajęcia realizowane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów.

L.p.	Przedmiot	Tematyka/ zagadnienia	Klasa	Kto realizuje
1.	Język polski	- wypowiedź językowa, - pisanie, redagowanie tekstów szczególnie dotyczących pracy zawodowej, - czym charakteryzuje się język reklamy? - streszczenie – ćwiczenia językowe.	Uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot.	Nauczyciele języka polskiego.
2.	Język obcy	- wyrażanie zamierzeń i planów zawodowych na przyszłość, - cechy charakteru, predyspozycje, - opis zaplanowanych czynności na przyszłość, rynek pracy, - poszukiwanie pracy, przeglądanie ofert pracy, rozumienie treści ogłoszeń o pracę, - sporządzenie życiorysu i podania o pracę/listu motywacyjnego,	Uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot.	Nauczyciele języków obcych.

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- poznanie popularnych zawodów i związanych z nimi czynności,</li> <li>- poznanie słownictwa związanego ze światem zawodów i zatrudnieniem,</li> <li>- role społeczne,</li> <li>- zawody, zawody przyszłości</li> <li>- zawody, przymiotniki opisujące pracę, w poszukiwaniu pracy,</li> <li>- praca i pieniądze, pracownicy, w pracy, urlopy zwolnienia, bezrobocie.</li> </ul>		
3.	Zajęcia rewalidacyjne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- skuteczne sposoby poszukiwania pracy.</li> <li>- wizja mojej przyszłości.</li> <li>- preorientacja zawodowa.</li> </ul>	Uczniowie posiadający orzeczenie PPP o potrzebie kształcenia specjalnego.	Nauczyciel rewalidacji.
4.	Podstawy przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> <li>- cechy człowieka o postawie przedsiębiorczej,</li> <li>- rola umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej,</li> <li>- tworzenie biznesplanu,</li> <li>- dostrzeganie znaczenia przedsiębiorczości, w tym innowacyjności i kreatywności w życiu osobistym i rozwoju społeczno-gospodarczym,</li> <li>- motywy aktywności zawodowej człowieka,</li> <li>- uczenie się przez całe życie,</li> <li>- metody poszukiwania pracy,</li> <li>- kompetencje i możliwości zdobycia doświadczenia zawodowego,</li> <li>- dokumenty aplikacyjne dotyczące konkretnej oferty pracy,</li> <li>- przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej,</li> <li>- formy zatrudnienia i rodzaje umów o pracę,</li> <li>- sposoby rozwiązywania stosunku pracy,</li> <li>- prawa i obowiązki pracownika,</li> </ul>	Uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot.	Nauczyciele podstaw przedsiębiorczości.

		- przedsiębiorstwo w gospodarce rynkowej (podejmowanie, prowadzenie działalności gospodarczej etc.)		
5.	Zajęcia z wychowawcą.	- uroczystości klasowe służące rozwijaniu umiejętności społecznych, - zajęcia integracyjne, - ćwiczenia wystąpień publicznych, - metody radzenia sobie ze stresem,	Uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot.	Wychowawcy.
6.	Wiedza o społeczeństwie.	-obywatel i obywatelstwo, -organizacje pozarządowe, -problemy życia społecznego w Polsce, -społeczeństwo obywatelskie, -komunikacja interpersonalna, -struktura społeczna, -przemiany społeczne w Polsce, -ONZ, -międzynarodowy system bezpieczeństwa, -integracja europejska po II wojnie światowej, -jak funkcjonuje UE? -Polska w UE, -czym są prawa człowieka? -spółdzielczość i organizacje zawodowe.	Uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot.	Nauczyciele wiedzy o społeczeństwie.
7.	Edukacja dla bezpieczeństwa.	- szanowanie praw człowieka, - kształtowanie postawy gotowości do niesienia pomocy potrzebującym, - system ostrzegania przed zagrożeniami, - przybliżenie specyfiki pracy ratownika medycznego, żołnierza, strażaka - pierwsza pomoc.	Uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot.	Nauczyciel EDB.

#### 4. Przykładowe działania skierowane do rodziców:

L.p.	Tematyka/działanie	Metody/formy	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
------	--------------------	--------------	----------------------	-------------------

1.	Promowanie szkoły i kierunków kształcenia.	Spotkania z rodzicami uczniów szkół podstawowych, promocja szkoły w środowisku lokalnym.	Dyrekcja, doradca zawodowy, pedagogzy szkolni, nauczyciele	Cały rok szkolny.
2.	Indywidualne konsultacje informacyjno-doradcze dla rodziców z doradcą zawodowym w szkole.	Spotkania z rodzicami.	Doradca zawodowy	Cały rok szkolny.
3.	Gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych, w tym opracowanie dla rodziców materiału ze źródeł informacji o ścieżkach kształcenia i zawodach (wykaz linków) i zamieszczenie ich na szkolnej witrynie internetowej.	Prowadzenie zakładki doradcy zawodowego na stronie internetowej szkoły.	Doradca zawodowy	Cały rok szkolny.

**5. Przykładowe działania skierowane do nauczycieli:**

L.p.	Tematyka/działanie	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Uświadamianie nauczycielom konieczności realizowania programu WDZ na obowiązujących zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i zawodowego.	Dyrekcja, doradca zawodowy	Cały rok szkolny.
2.	Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą w ramach spotkań z wychowawcami.	Doradca zawodowy	Na bieżąco w trakcie roku szkolnego, odpowiednio do potrzeb zgłaszanych przez nauczycieli, wychowawców.
3.	Udostępnianie informacji, scenariuszy, programów multimedialnych z zakresu doradztwa zawodowego do realizacji zajęć z uczniami.	Doradca zawodowy	Na bieżąco w trakcie roku szkolnego, odpowiednio do zgłaszanych potrzeb .

## VI. Zadania i formy realizacji

L.p.	Zadania i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Terminy
1.	Badanie potrzeb i oczekiwań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego wśród uczniów klas 3 Liceum.	Doradca zawodowy.	Wrzesień 2024.
2.	Analiza potrzeb w zakresie organizacji pomocy PP.	Pedagodzy, psycholog, wychowawcy, wszyscy nauczyciele uczyący.	Wrzesień 2024.
3.	Opracowanie programu realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2024/2025.	Doradca zawodowy	Wrzesień 2024.
4.	Zapoznanie nauczycieli, rodziców i uczniów z planem realizacji WSDZ i programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2024/2025.	Doradca zawodowy	Wrzesień 2024.
5.	Realizacja tematyki związanej z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowania kształcenia i kariery zawodowej, związanej z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, z doradztwa zawodowego na lekcjach przedmiotowych (zgodnie z programem nauczania).	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów	Na bieżąco cały rok.
6.	Realizacja tematyki związanej z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowania kształcenia i kariery zawodowej, związanej z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, z doradztwa zawodowego – poradnictwo indywidualne.	Doradca zawodowy	Na bieżąco cały rok według potrzeb.
7.	Badanie indywidualnych możliwości psychofizycznych uczniów.	Doradca zawodowy, pedagogzy szkolni, psycholog.	Na bieżąco cały rok według potrzeb.

8.	Organizowanie dla uczniów spotkań z przedstawicielami zawodów, instytucji zewnętrznych, pracodawcami itp.	Doradca zawodowy, nauczyciele poszczególnych przedmiotów.	Na bieżąco cały rok.
9.	Organizowanie wizyt, wycieczek przedmiotowych do instytucji zewnętrznych itp.	Doradca zawodowy, nauczyciele poszczególnych przedmiotów.	Na bieżąco cały rok.
10.	Organizacja praktyk zawodowych.	Kierownik kształcenia praktycznego.	Na bieżąco, cały rok.
11.	Prowadzenie zakładki „doradca zawodowy” na stronie internetowej szkoły.	Doradca zawodowy.	Na bieżąco, cały rok.
12.	Śledzenie losów absolwentów.	Nauczyciel do tego wyznaczony.	Na bieżąco, cały rok.
13.	Śledzenie zmian dotyczących poradnictwa edukacyjno-zawodowego.	Doradca zawodowy.	Na bieżąco, cały rok.
14.	Monitorowanie realizacji Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego.	Doradca zawodowy.	Na bieżąco, cały rok .
15.	Współpraca z rodzicami w zakresie doradztwa zawodowego.	Nauczyciele, pedagodzy, psycholog szkolny, doradca zawodowy.	Na bieżąco, cały rok.
16.	Kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy.	Nauczyciele, pedagodzy, psycholog szkolny, doradca zawodowy.	Na bieżąco, cały rok.
17.	Pobudzenie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień zawodowych uczniów.	Nauczyciele, doradca zawodowy.	Na bieżąco, cały rok.
18.	Organizacja Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości	Nauczyciel przedsiębiorczości, doradca zawodowy.	Listopad 2024.
19.	Udział szkoły w programie „Kultura bezpieczeństwa” Państwową Inspekcją Pracy.	Doradca zawodowy, nauczyciele.	Na bieżąco, cały rok

20.	Udział w targach edukacyjnych.	Doradca zawodowy, nauczyciele.	W zależności od potrzeb.
21.	Przygotowanie uczniów do konkursów i olimpiad.	Nauczyciele przedmiotów zawodowych.	Na bieżąco, cały rok.
22.	Ewaluacja działań, przedstawienie sprawozdania z realizacji działań.	Doradca zawodowy.	Czerwiec 2025 rok.

### VII. Realizatorzy programu:

- a) Dyrektor;
- b) Szkolny doradca zawodowy;
- c) Pedagog/ Pedagog specjalny;
- d) Psycholog;
- e) Wychowawcy;
- f) Nauczyciele przedmiotów (ogólnych i zawodowych).

### VIII. Podmioty współpracujące:

- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Głownie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu,
- Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi,
- przedstawiciele firm i przedsiębiorcy,
- szkoły wyższe.

### IX. Spodziewane efekty

1. Kształtowanie aktywności zawodowej uczniów.
2. Pomoc w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej młodzieży.
3. Dostęp do informacji zawodowej.
4. Świadome i trafniejsze decyzje zawodowe.
5. Sukces w poszukiwaniu pracy po ukończeniu szkoły, znalezienie pracy w wyuczonym zawodzie.
6. Poprawa w zakresie umiejętności interpersonalnych.

## **X. Ocena i ewaluacja**

Działania związane z doradztwem zawodowym mają wspierać uczniów w wyborach zawodu i kierunku kształcenia, dlatego podczas zajęć należy odwoływać się do autorefleksji i samooceny uczestników m.in. poprzez:

- pytania ewaluacyjne do uczestników zajęć w celu uzyskania informacji zwrotnych na temat zajęć, w tym korzyści jakie dostrzegają uczestnicy;
- wypracowanie przez uczniów wymiernych efektów np. zgromadzenie przykładowych portfolio;
- zadania niedokończone pobudzające uczestników do refleksji na temat działań związanych z własnym rozwojem i innymi elementami doradztwa zawodowego.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa zawodowego będzie podlegał ewaluacji po każdym minionym roku szkolnym poprzez:

- bieżące obserwacje;
- analizę dokumentów (dzienników – tematy zajęć; sprawozdania z pracy doradcy zawodowego);
- przeprowadzanie badania losów absolwentów.

**Program uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.**

Bratoszewice, dnia.....

.....  
Podpis Przewodniczącego Rady Pedagogicznej

.....  
Podpis Przewodniczącego Rady Rodziców